

SVERRIR TÓMASSON

AMBHÖFÐI KOM NORÐAN

Í BÓKMENNTASÖGUM er Þorgils saga og Hafliða einna kunnust fyrir frásögn sína af sagnaskemmtan í brúðkaupinu á Reykjahólum 1119. En sagan hefur einnig að geyma nokkrar vísur og kviðlinga sem leynd því ekki að kvæðaskemmtan hefur verið höfð í jafnmiklum metum í það mund þegar frásagan var færð í letur. Kviðlingar sögunnar bera íslenskri vísnaverð þar hið sama vitni og allar götur síðan: í söxum sitja kerskni og háð. Stíll sögunnar er sums staðar meinglettinn og það er einkum Hafliði Másson sem fyrir spottinu verður. Það er t. d. hæðst að óföllum Hafliða, þegar hann hefur reynt að heyja féránsdóm yfir Þorgils Oddasyni við Þverdalsá. Eftir þær ófarir segir sagan að hann hafi sent orð “í allar sveitir at biðja sér liðs ok fulltings, bæði stærri menn ok smæri” (Þorgils saga ok Hafliða, *Sturlunga saga* I,38) eða með orðum Þorláks Runólfssonar að hann hafi liðs beðið í allar sveitir “höfðingja ok minni menn ok svá fátæka menn ok hverja kararkerlingu” (s.r., 40). Bitrast er þó skopast að skörungsskap Hafliða í vísu þeirri sem sagan tilfærir um fund þeirra Hafliða, Halls Teitssonar mágs hans og Þórðar Vatnsfirðings. Vísan hljóðar svo:

Ambhöfði kom norðan
en Orknhöfði sunnan,
Hjarthöfði kom vestan,
höfðu ráð und skauti:
Tóku margt at mæla
es menn spakir fundusk,
þó vas úlfúð ærin
í Ambhöfða brjósti (s.r., 38).

Af þessum fundi hermir söguritarinn engin tíðindi önnur. Vísan er svo einföld að allri gerð að hún gæti verið þjóðvísa. Það er í henni hægt stígandi sem minnir um margt á eddukvæði og síðustu vísuorðin tvö gætu verið tilvísun til Þrymskviðu. Vísan er og án kenninga og hend-

inga; í stað eiginnafna notar höfundurinn dulnefni sem eru þó auðskilin og kunna þau að skírskota til lyndiseinkunna höfðingjanna, Halls og Þórðar. Hallur er *Orknhöfði*, selshaus og Þórður *Hjarthöfði*, en fyrsta orðið *Ambhöfði* hefur ekki tekist að skýra á viðunandi hátt, enda þótt greinilegt sé við hvern er átt.¹

Sveinbjörn Egilsson taldi í *Lexicon poëticum* að *Ambhöfði* væri annaðhvort tvíhöfði eða átt væri við eitthvert dýr. Hann taldi að viðurnefnið *ambi* væri skylt heitinu *Ambhöfði*.² Á þessa skýringu féllust Alexander Jóhannesson og Jan de Vries sem þó vísuðu til túlkunar Magnus Olsens (sjá hér á eftir).³ Í annarri útgáfu af *Lexicon poëticum* taldi Finnur Jónsson óvíst hvað fyrri liður orðsins merkti og Kålund þýddi það ekki í hinni dönsku þýðingu Sturlungusafnsins, en Halldór Hermannsson tók upp skýringu Magnus Olsens.⁴ Síðari útgefendur Þorgils sögu og Hafliða hafa ekki skýrt nafnið.⁵

¹ Viðurnefni sem enda á *-höfði* eru algeng í fornu máli, má þar nefna t. d. breiðhöfði, digrhöfði. Viðurnefni af því tagi sem nefnd eru í vísu Þorgils sögu eru *svínhöfði*, Sigurðr *svínhöfði* er nefndur í Landnámu, *Íf.* I, 116 og annar í Njálu, *Íf.* XII, 153, sbr. aths. Einars Ól. Sveinssonar á sömu bls., og *hesthöfði* er viðurnefni Þórðar föður Þorfinns karlsefnis, en í Heiðarvíga sögu er hann einungis nefndur *Hesthöfði*, sbr. *Íf.* III, 319. Mannsnafnið *Svarthöfði* var einnig vel þekkt og til er Óðinsheitið *Arnhöfði* og jötunsheitið *Vagnhöfði*. Sjá um þetta efni, E. H. Lind, *Norsk-isländska dopnamn ock fingerade namn från medeltiden* (Uppsala 1905–15, Supplement Oslo 1931), 605, 483; sami höfundur, *Norsk-isländska personbinamn från medeltiden* (Uppsala 1920–21), 170.

² *Lexicon poëticum* conscr. Sveinbjörn Egilsson (Hafniae MDCCCLX), 14: “Amhöfði, m., forte Biceps, aut ambi (quod cognomen viri est . . .) animal aliquod designat (amb . . . , höfuð), . . .” Undir þessa skýringu Sveinbjarnar tók Guðbrandur Vigfússon í orðabók sinni og Holthausen, sbr. *Vergleichendes und etymologisches Wörterbuch des Altwestnordischen* (Göttingen 1948).

³ Sbr. Alexander Jóhannesson, *Isländisches etymologisches Wörterbuch* (Bern 1956), 23, 189; Jan de Vries, *Altnordisches etymologisches Wörterbuch* (Leiden 1961).

⁴ Sbr. *Lexicon poëticum* 2. udg. ved Finnur Jónsson (København 1916, 1931) og tilvísanir þar. Sbr. *Sturlunga saga* i dansk oversættelse ved Kr. Kålund (København 1904) I, 38; sbr. “The Saga of Thorgils and Hafliði” ed. by Halldór Hermannsson, *Islandica XXXI* (Ithaca, N.Y., 1945), 46.

⁵ Sbr. *Sturlunga saga* útg. Jón Jóhannesson, Kristján Eldjárn og Magnús Finnbogason (Reykjavík 1946) I, 582; allar tilvitnanir í þessari grein eru í þá útgáfu en stafsetningu og greinarmerkjum líttilega breytt; *Þorgils Saga ok Hafliða* ed. by Ursula Brown (Oxford 1952). Ursula Brown gerir þó ráð fyrir að um fuglsnafn sé að ræða í fyrri lið orðsins *Ambhöfði* og bendir á föðurnafn Hafliða: “and so particularly appropriate to Hafliði, son of Már, i.e. ‘sea-gull’”, 85.

Sveinbjörn Egilsson virðist hafa gert ráð fyrir að fyrri liður orðsins væri skyldur lat. *amb* sbr. grísku ἀμφί (ide. ἄμφι? *ambhi), sbr. got. hvarfstigið *ba þai*, ísl. *báðir*. Þessi orðstofn kemur annars fyrir í tökuorðunum *ambátt* og *embætti*, en núllstig stofnsins er varðveitt í forsetningunni *um*, *umb*.

Um nafnið *Ambhöfða* hefur Magnus Olsen ritað tvær greinar.⁶ Í fyrri grein sinni féllst hann á þá skýringu Sveinbjarnar Egilssonar að fyrri liðurinn merkti eitthvert dýr, en taldi sennilegast að hann væri gælunafn, stuttnefni og hefði það verið myndað með viðskeytinu *-bi*, sem gegnt hefði sams konar hlutverki og *-si* og *-ki* í orðum eins og *bersi*, *bessi* (< *björn*), *krumsi* (< *krummi*). Hann benti á að slík viðskeyti væru ekki einungis tengd við dýranöfn heldur líka mannanöfn eins og t. d. *Sveinki* og *Jónsi* (< *Sveinn*, *Jón*), en viðskeytið *-bi* kæmi fyrir í gælunafninu *Gumbi* (< *Guðmundur*). Hann hélt því fram að þessi gælunöfn með viðskeytinu *-bi* væru gömul og nefndi að frá lokum miðalda væru þrjú dæmi í Þrænlum þar sem Þrándur í Götu kallaði Sigmund Brestisson *Simba*.⁷ Úr íslensku nútímamáli tók hann gælunöfnin *Simbi*, sbr. *Simbakot*, *Simba* (< *Sigurbjörg*), *Imba* (< *Ingi-björg*), en þess væri þó að gæta að *b* stæði í síðari lið orðanna. Loks benti Magnus Olsen á nöfnin *Arnbjörn* og *Arnbjörg* en stuttnefni þeirra væru *ambi* og *amba* og *Arnbjörn ambi* væri nefndur í heimildum.⁸ Magnus Olsen hugsaði sér að í gælunafninu *Simbi* hefði *g* og *r* fallið brott úr miðju nafninu *Sig(r)mundr* og á sama hátt mætti skýra *Gum* í *Gumbi*, þar sem við myndunina hefði *m* “sprunget over et -ð- ikke et -g-”.⁹ Hann gerði ráð fyrir að *ambi* hefði styst á svipaðan hátt, þegar það hefði ekki verið stytt úr *Arnbjörn*. Það hefði þá verið stytt úr samsettu mannsnafni þar sem fyrri liðurinn hefði annaðhvort verið “*Aðm*”

⁶ Magnus Olsen, “Visen om Ambhöfði”, *Maal og minne* 1937, 145–154; “En islandsk fornaldarsaga bevidnet år 1120”, *Maal og minne* 1944, 231–236. Síðari grein Magnus Olsen fjallar þó lítið um visu þessa í Þorgils sögu og Hafliða heldur aðallega um tilvist fornaldarsögu, Haddings sögu, sem Saxi hinn málsþaki mun hafa stuðst við. Magnus Olsen hafði þegar árið 1937 bent á ísmeygilegt háð í vísunni um *Ambhöfða*, sbr. “Den første grammatiske avhandling”, *ANF* LIII (1937), 134.

⁷ Sbr. *Rimnasafn* udg. Finnur Jónsson (København 1905–12) I,230,231,234.

⁸ Sjá Norsk-ísländske dopnamn, 22; stuttnefnið *ambi* varð að fullgildu nafni og virðist það hafa tíðkast í Noregi á miðöldum. Lind nefnir um það engin íslensk dæmi. Sjá einnig Íf. XXVIII,317.

⁹ Visen om Ambhöfði, 150.

eða “*Agm*” og væri síðari kosturinn þó líklegri, þar sem hann væri rótskyldur “*Ogm*” í mannsnafninu *Ogmundr*, en *ambi* gæti verið stytting úr því á sama hátt og *Simbi* úr *Sigmundr*. Magnus Olsen var heldur ekki í neinum vandræðum með að skýra hvers vegna eiginnafnið *Ogmundr* var hljóðverpt, en stuttnefnið *ambi* ekki. Þetta væri hliðstætt því að Þorgrímr Özurarson bar kenninafnið *assi* sem ugglaust hefði verið gælunafn föður hans.¹⁰

Þegar Magnus Olsen hafði þannig sýnt fram á að *ambi* væri stuttnefni *Ogmundar*, þá kom sú skýring ekki heim við að sú stytting gæti jafnframt merkt dýr eins og greinilegt var um *amb/amb(i)* í vísu Þorgils sögu og auk þess voru ekki dæmi um að mannsnafnið *Ogmundr* væri notað um dýrategund. Nú er það alkunna að sum mannanöfn eru upphaflega heiti dýra og geta þá höfðað til þeirrar lyndiseinkunnar sem einkennir persónuna, sbr. nöfnin Örn, Björn, Hjörtr, Refr, Úlfr sem og samsett nöfn þessara heita. Sjaldnar kemur fyrir að dýr beri mannanöfn en þó kemur það fyrir. Í þulum Snorra-Eddu er örninn kallaður *arnkell* og haninn *áslákr*.¹¹ Magnus Olsen hugsaði sér að *áslákr* hefði upphaflega heitið *ásleikr* og hefði verið notað um hanann sökum þess að hann léki sér á ás, en hann minntist þess einnig að í Heimskringlu var nefndur einn Áslákr sem bar viðurnafnið hani.¹² Hvorugt þessara nafna þekktist þó sem heiti í varðveittum kveðskap. Magnus Olsen gat sér samt til að í kersknisvísu hefði notkun þessara nafna verið vel hugsanleg, einkum ef skáld hefðu kveðið ofljóst. Hann gerði því skóna að sams konar orðaleikur hefði verið tíðkaður með nafnið *Ogmundr* og heitið *oglir* fyrir hauk, og *ambi* væri þá samheiti þess. Hann fann í heimildum 7 menn sem báru viðurnafnið *haukr* og hétu tveir þeirra að aðalnafni *Ogmundr*. Þetta þótti honum renna enn frekari stoðum undir að *Ambhøfði* þýddi sá með haukshöfuðið; það nafn hæfði vel fyrirliða

¹⁰ Þessa skýringu og ættfærslu hefur Magnus Olsen tekið upp úr *Ísl. frbs.* V,823: “Þorgrímr *assi*, er veginn var (samkvæmt annálum) 1146, og hefir verið norðlenzkr (Bps. I,441), mun einmitt vera sami maðr og Þorgrímr Özurarson, og er þá kenninafnið “*assi*” komið af föðurnafni Þorgríms.” Þessi ættfærsla er Steins Dofra að því er segir í formála Jóns Þorkelssonar, sbr. tilv. rit, iv. Í Guðmundar sögu (*Biskupa sögur*, Kaupmannahöfn 1858 I,441) er í för með Guðmundi yfir Heljardalsheiði Gestr Snorrason, Assabana.

¹¹ *Snorra-Edda* (Hafniæ 1852) II,572.

¹² *Heimskringla* udg. Finnur Jónsson (København 1897–99) III,511–513 (Jöfra-kinnutexti).

höfðingjanna og sérstaklega þar sem *haukr* merkti einnig “kjekki, modig mann”.¹³

Magnus Olsen hafði rétt fyrir sér að því leyti að dýranöfn voru oft notuð í kersknistón um menn og tengslin milli nafngiftar og upphaflegs merkingarmiðs voru mönnum ljós. Nægir þar að nefna hvernig Freysteinn bófi kemst að orði við Snorra goða, þegar hann skýrir honum frá ferðum Arnkels goða: “Nú er orinninn gamli floginn á æzlit á Ørlygsstaði” (*Íf.* IV,100).¹⁴ Magnus Olsen vildi samt ekki girða fyrir að *ambi* gæti einnig merkt örn en hann hallaðist fremur að því að átt væri við hauk og af sambandinu væri ljóst að *Ambhöfði* hlyti að merkja fugl: “I ethvert fall tør vi understreke at det visstnok faller umulig å forklare *Ambhöfði* av et dyrenavn som ikke er fuglenavn.”¹⁵ Þessu til stuðnings nefndi hann að *Hjarthöfði* væri fulltrúi landsins; *Orknhöfði* lagarins og *Ambhöfði* loftsins, en þessi þrenning væri alþekkt úr ævintýrum. Þetta er merkasta framlag Magnus Olsens til skýringar nafnsins. Það verður að telja mjög líklegt að átt sé við fugl, en naumast örn eða hauk, því að þá væri broddurinn úr vísunni og lýsingin á Hafliða í sögunni væri í mótsögn við vísuna.

Á orðskýringu Magnus Olsens eru annmarkarnir þeir helstir að *b* í stuttnefninu *ambi* er skilyrt af upphafshljóði síðari liðs samsetta orðsins. Tannmæltu nefhljóðið á undan *b* í orðunum Arnbjörn, Arnbjörg breytir um myndunarstað fyrir áhrif frá varahljóðinu *b* og verður einnig varahljóð; síðar getur svo *b* samlagast *m*-inu, sbr. *Imba* > *Imma*. Í orðinu *Ambhöfði* byrjar síðari liðurinn á *h* og hindrar að þar hefði getað átt sér stað svipuð hljóðþróun og varð í styttingunum *Simbi*, *Gumbi*. Þetta var Magnus Olsen reyndar ljóst. Í annan stað er greinilegt að hafi fyrri liður orðsins verið *ambi* og verið stytt úr Arnbjörn, þá hefði fremur mátt búast við myndinni *Ambahöfði*, en um leið væri einu atkvæði ofaukið í 1. og 8. vísuorði. Það er reyndar hugsanleg skýring að sérhljóðið milli samhljóðanna í þessari stöðu hafi fallið brott í fram-

¹³ Visen, 152.

¹⁴ Í þessu viðfangi má minna á hvernig Jörundi biskupi Þorsteinssyni og Staða-Árna er lýst í Árna sögu biskups: “svá mikitt skilur lunderni þeira at Árni byskup gengr sem björn á hvat sem fyrir verðr, en Jörundr byskup er slægr sem refr, ok ferr á þá leið fram sem sá maðr er í þveru veðri beitir lönngum eðr hinn er bratta brekku sneiðir ok snýsk til ýmsa handa at hann komisk upp á hana með sem minnstu erfiði, en þó koma þeir báðir í einum stað niðr at lyktum.” *Árna saga biskups* útg. Þorleifur Hauksson (Reykjavík 1972), 127.

¹⁵ Visen, 153.

burði, sbr. *Skaptaholt* > *Skaptholt*, *Skálaholt* > *Skálholt*, *Reykjahólar* > *Reykhólar*, en þetta brottfall er talið yngra en sagan. Þriðji kosturinn er að í orðliðnum *amb* sé upphaflega um að ræða forskeytið *and* sem við samlögun hafi orðið *amb*, sbr. *ambaga* (< *and-baga*), *ambirna* (< *and-birna*?) klárvíg kona, klaufi.¹⁶ Þessi skýring rækist á hvernig hinum höfðingjunum er lýst, þar sem þeir eru báðir kenndir til dýra og það er því eðlilegt að ætla, eins og Magnus Olsen gerði, að svo sé einnig um Hafliða Másson. Rétt er því að huga að því hvernig þessum þremur höfðingjum er lýst í sögunni og hvort sú lýsing kemur heim við nafngervin í vísunni. Í sögunni er aðeins lýst ytra útlimi Þórðar Vatnsfirðings: “Þórður var mikilúðligur maður, eygðr mjök, ok lágu vel augun, framsnoðinn ok strýhærður, sá upp mjök ok riðaði lítt at” (*Sturl.* I,24). Þessi mannlýsing gæti átt við hjartarhöfuð, en fyrr hafði Þórði verið lýst svo að hann “kenndi nokkut innanmeins ok var því ekki mjök matheill ok nokkut vandblæst at eta slátr, því at hann blés svá af sem hann hefði vélindisgang ok varð þá nokkut andrammr” (s.r.s.st.). Af þessari lýsingu sýnist ljóst að Þórður þjáist af mæði og mæðinn Hjart-höfði er napurt háð. Af orðum Halls Teitssonar við Þorstein á Drumb-Oddsstöðum mætti ætla að liðveisla hans væri fremur lítilfjörleg.¹⁷ Hann vill bíða á lengdar og sjá hvað setur, en einmitt selurinn stingur upp hausnum og fylgist af forvitni með því sem gerist í kringum hann. En hvað þýðir þá *amb* í orðinu *Ambhöfði*? Og við hvaða fugl er átt, sé fallist á þá hugmynd Magnus Olsens að orðið hljóti að merkja einhvern fugl?

Hér verður því haldið fram að *amb* í *Ambhöfði* sé samstofna nafnorðinu *ambur* (< *ambr) sem merkir væl eða sífr, sbr. so. *amra*, *ambra*.¹⁸ Líklegasta samsetningin með *ambr* sem fyrri lið væri aftur á móti *ambrhöfði*, en í handritunum stendur greinilega *Ambhöfði*.¹⁹ Þetta

¹⁶ Sbr. Alexander Jóhannesson tilv. rit, 608.

¹⁷ Sagan segir svo frá orðaskiftum Þorsteins og Halls, eftir að Þorsteinn hefur hvatt Hall til að veita Hafliða: “Þorsteinn félagi, verum vit hljóðir, ok ertu vesall máls, — ekki kunnum vit betr en hlýða til. Þú vill vel, en mátt illa. Hafliði hefir honum aldri vansa setit, en þó er honum þetta nauðsynjamál. Ok sá einn er minn vinr, er þessum málum fylgir síðr” *Sturlunga saga* I,38–39.

¹⁸ Orðabók Sigfúsar Blöndals skýrir so. *amra*, *ambra* sem kveina, væla, sífra og no. *amrandi* er notað um golu sums staðar á landinu. Árni Böðvarsson nefnir í orðabók sinni nafnorðið *ambindryllu*, ólögulegan kvenmann.

¹⁹ AM 440 4to hefur þó *Amdhöfði*, sbr. *Sturlunga saga* udg. Kr. Kálund (København 1906–11) I,32.

má skýra á þá leið að skipst hefðu á orðmyndirnar *amb/ambur* eins og t. d. *sig/sigr* í tvímyndunum *Siggeirr/Sigrgeirr*, *Sigbjörn/Sigrbjörn*. Í nútímamáli er *ambur* hvorugkynsorð, en það gæti hugsast að í forn máli hafi það verið karlkyns, sbr. t. d. *hungur* sem er karlkyns í fornu máli. Engin dæmi eru um orðið *ambur* í orðabókum forn málsins, en í viðbótum þeim sem Björn Halldórsson í Sauðlauksdal gerði við orðabók sína og Jón Helgason birti fyrir nokkrum árum segir svo við orðið *ambur*:²⁰

tekst venju(lega) fyrir leiðindakvörtun þróttlausra manna og af því kalla menn líka drun eður brak það sem heyrist í klettum við ólgusjó og hér er nomen proprium inni Breiðafirði Amburhöfði, því straumarnir brjótast þar um með miklum gný.

Nöfnin *Hjarthöfði* og *Orknhöfði* gætu einnig verið örnefni. Athyglisvert er að Björn Halldórsson skýrir *ambur* sem leiðindakvörtun. Í nútímamáli getur það líka merkt væl. Sú skýring er nærtæk að *Ambhöfði* merki þróttlausan, kvartsaman mann, en þeir sem aldir eru upp við sjó þekkja mætavel hið skræka og oft langdregna væl sem mávurinn gefur frá sér. Augljóst er af vísunni að *Ambhöfði* er Hafliði Másson. Mér þykir því sennilegast að orðið þýði máshöfði. Þessari skýringu til frekari stuðnings er föðurnafn Hafliða.²¹ *Ambur* gæti aftur á móti verið gamalt heiti á mávi og væri þá upphaflega hljóðlíkingarorð eins og kráka og krummi. Hafi það líka þýtt brak eða drun, þá væri orðið *Ambhöfði* skemmtilega tvírætt, því að þá vísaði það til þess að Hafliði er mikill á lofti. Sé sú skýring rétt sem hér hefur verið haldið fram, er fólgið í vísunni enn ísmeygilegra háð: Mávurinn og selurinn bífast oft um sama agnið og væri þá sneitt að mágsemdum Hafliða og Halls. En þetta málþing, mäs og sels, sem mæðinn hjörtur stendur utan við, þekktu áheyrendur sögunnar af eigin raun.²²

²⁰ "Björn Halldórsson's supplerende oplysninger til Lexicon Islandico-Latinum", *Opuscula III Bibl. Arn.* XXIX (Hafniae 1967), 108; stafsetning samræmd hér.

²¹ Julia H. McGrew hefur athugasemdalaust þýtt *Ambhöfði* á ensku sem "gull-head", sbr. *Sturlunga saga* (New York 1974) II, 56.

²² Ekki skal hér gert upp á milli mávategunda, en ólíklegt er að miðaldamenn hafi flokkað þær jafn nákvæmlega og fuglafræðingar nútímans. Í fuglafræðibókum er rödd mäsins lýst sem skræku mjálmandi hljóði, en þess ber að geta að í forníslensku merkir so. *amra*, mjálma, sbr. *Íf.* VIII, 74. Ekki er loku fyrir það skotið að *ambur hafi upphaflega verið haft um annan fugl, kjóann sem í daglegu tali er líka nefndur vælukjó. Stílfraðilega væri þá notkun orðsins *Ambhöfði* svipuð orðaleiknum með heitið *Sandkorn*, sem notað er um Hall (þ. e. stein) Teitsson í tveimur öðrum vísunum sögunnar.

SUMMARY

IN *Þorgils Saga and Hafliða* there are several mock verses and in the 13th strophe of the saga the nickname *Ambhǫfði* is used of Hafliði Másson, a word which has not been successfully explained. In the same strophe two other chieftains Hallr Teitsson and Þórðr of Vatnsfjörðr are referred to as *Orknhǫfði* (seal-head) and *Hjarthǫfði* (deer-head). Magnus Olsen suggested many years ago that *Ambhǫfði* meant bird-head, most likely hawk- or eagle-head. In this paper the author agrees that *Ambhǫfði* refers to a bird-head but not to a hawk or eagle as that would destroy the satirical effect of the verse. It is maintained that *amb* in *Ambhǫfði* is related to the verbs *amra*, *ambra*, to moan, mew and the noun *ambur* (< *ambr) meaning a moaning, or a boring complaint or noise. It occurs also in the place-name *Amburhöfði*. *Amb* is explained as a double form of noun, *amb/ambur* as in *sig/sigr* in the names *Siggeirr* *Sigrgeirr, *Sigbjörn* *Sigrbjörn. The author suggests that *ambr is originally an onomatopoeic word meaning a gull. This is supported by Hafliði's patronymic *Már*, a gull.